Dosarul nr.1-25161201-05-21rji-22122025

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Leonid Turculeț

CURTEA DE APEL SUD

D E C I Z I E
în numele Legii

03 iulie 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului: **Evgheni Bancov**
Judecătorii: **Inga Gorlenco, Andrei Scripcenco**

a judecat în absența părților, în ordine de recurs, cauza la plângerea condamnatului Scrob Ruslan împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova cu privire la condițiile de detenție, la recursul administrației Penitenciarului nr.5-Cahul, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 decembrie 2025,-

C O N S T A T Ă :

În fapt:

Condamnatul Scrob Ruslan, la 17 noiembrie 2025 a înaintat instanței de judecată plângere împotriva Instituțiilor Penitenciare a Republicii Moldova referitoare la condițiile de detenție, contrare jurisprudenței CEDO, prin care a solicitat constatarea deținerii sale în condiții contrare art.3 CEDO. În motivarea plângerii condamnatul susține că nu este de acord cu condițiile de detenţie în perioada 28.07.2025 până în prezent, care-i afectează drepturile garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, din cadrul Penitenciarului nr.13-Chișinău și Penitenciarului nr.5-Cahul, Susține că condițiile de detenție în Penitenciarul nr.5-Cahul și nr.13-Chișinău nu corespund normelor prevăzute de prevederile art.3 CEDO, în penitenciare suprafața celulelor nu corespunde prevederilor art.225 Codului de executare, potrivit căruia suprafața necesară este de 4m^2 pentru o persoană. În penitenciar nu se oferă lucruri pentru necesitate personală lengerie, veselă, saltea și alte lucruri, celulele sunt pline cu insecte, lipsește ventilația și sunt nevoiți să respire mirosul care apare din wc. Nu este suficientă lumina zilei motiv din care are de suferit vederea. Solicită reducerea termenul de pedeapsă cu 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție începând cu 28.07.2025.

Încheierea instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 decembrie 2025, s-a admis plângerea condamnatului Scrob Ruslan împotriva condițiilor de detenție din Penitenciarul nr.5-Cahul și nr.13-Chișinău. A fost constatată deținerea lui Scrob Ruslan în condiții contrare art.3 CEDO în: Penitenciarul nr.13-Chișinău în perioada 30.07.2025-27.10.2025 și în Penitenciarul

nr.5-Cahul în perioada 27.10.2025-03.12.2025 în total pentru 126 zile. A fost obligată administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție în privința condamnatului în termen de până la 15 zile, cu informarea instanței de judecată despre măsurile întreprinse.

Recursul Administrației Penitenciarului nr.5-Cahul.

Legalitatea încheierii judecătorului de instrucție a fost contestată cu recurs la 04 decembrie 2025 de către administrația Penitenciarului nr.5-Cahul, și ulterior la 06 aprilie 2026 a parvenit și recursul motivat, în care solicită: casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediu Central, din 03 decembrie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a plângerii condamnatului Scrob Ruslan privind aplicarea art.473^4 și art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că plângerea condamnatului nu întrunește condițiile prevăzute de Codul de procedură penală, or acesta nu a solicitat înlăturarea condițiilor materiale contestate. Instanța nu a luat în considerație faptul că în cadrul examinării cererii deținutului s-a stabilit cu certitudine că acesta nu a fost deținut în condiţii de supraaglomerare în cadrul Penitenciarului nr.5-Cahul, fiindu-i acordat spațiul necesar conform legislației execuționale. La admiterea plângerii instanţa a luat în consideraţie, rapoartele Ombudsmanului privind instituțiile penitenciare, care au un caracter general şi nu se referă expres la pretențiile şi speța examinată. Instanţa de fond nu a ţinut cont de raportul privind evaluarea condiţiilor de detenţie prezentate de Penitenciarul nr.5-Cahul în care a fost deținut petentul, prin care au fost combătute toate pretențiile acestuia şi în care au fost indicate condiţiile de detenţie în care a fost deținut condamnatul, cât şi copiile materialelor anexate şi pozele celulei în care acesta este deținut, care demonstrează că aceasta, corespunde condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr.22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. Pe perioada toamnă iarnă temperatura aerului în spațiile de lăcuit nu este mai mică de 18°C. Iluminarea în celulele date este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor, cât şi artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor, ușilor intrării în celulă, cât şi instalațiilor de aerisire. Cu referire la starea sanitară a încăperilor de detenţie, menționează că în art.242^1 pct.5) şi 12) din Codul de executare sunt indicare expres obligațiunile deținuților şi anume: respectarea regulilor sanitaro-igienice, regulilor de igienă individuală şi colectivă în camera de deţinere, respectarea indicațiilor medicului, precum menținerea curățeniei în încăperile de detenţie şi de serviciu, la locul de muncă, aranjarea patului conform modelului stabilit după deșteptare şi efectuarea curățeniei în camera de detenţie. Mai mult decât atât, potrivit prevederilor art.234 alin.(3) din Codul de executare, condamnatul este obligat să execute munci neremunerate. Muncile neremunerate sunt lucrările de îngrijire şi amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de deţinere. La fel în cadrul examinării cererii în cadrul şedinţei de judecată s-a stabilit cu certitudine că în Penitenciarul nr.5-Cahul, se efectuează dezinsecția şi deratizarea spațiilor de locuit, instanţei fiind prezentate copiile contractelor încheiate între Penitenciarul nr.5-Cahul şi agenții economici care prestează serviciile date cât şi copiile facturilor privind prestarea serviciilor de dezinsecție şi deratizare. În cadrul examinării procesului de judecată stabilindu-se cu certitudine că în celulele în care a fost deținut condamnatul pătrundea lumina naturală şi acestea erau asigurate 24/24 ore cu lumină artificială, acestuia i-au fost eliberate soluții pentru menținerea curățeniei în celule, celulele erau asigurate

cu apă, hrana este acordată de 3 ori pe zi, acesta are acces la bibliotecă şi acestuia i-a fost acordat spațiul locativ necesar prevăzut de legislaţia execuțională, necătând la aceasta instanţa constatat încălcarea art.3 CEDO în privința acestuia şi redus pedeapsa. Reieșind din cele expuse, consideră că judecătorul de instrucţie a examinat în ansamblu formal cauza în lipsa unei analize complete şi aprecieri obiective a aspectelor de fapt şi de drept, şi sub toate aspectele împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului de instrucţie bazată exclusiv pe alegațiile condamnatului și concluziile formulate în rapoartele Ombudsmanului şi CPT-ului, potrivit cărora se prezintă concluzii generale referitoare la condiţiile de detenţie din Penitenciarul nr.5-Cahul nu relatează situaţia instituţiei penitenciare la momentul actual, cât şi din alte instituții penitenciare.

Termenul de depunere a recursului:

Conform art.473[4] alin.(9) Cod de procedură penală, *încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond*.

Lucrările dosarului, atestă că instanța de judecată a pronunțat încheierea în ședința din 03 decembrie 2025, în prezența condamnatului și a reprezentantului Penitenciarului nr.5-Cahul. La 04 decembrie 2025, ulterior la 06 aprilie 2026, Penitenciarul nr.5-Cahul a depus cererea de recurs. Astfel, se atestă respectarea termenului pentru exercitarea căii de atac de către recurent.

Procedura în fața instanței de recurs:

Conform art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces*.

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe. În contextul normei citate, instanța de recurs a examinat recursul în absența părților în baza materialelor din dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Completul de judecată conchide respingerea recursului, cu menținerea încheierii primei instanțe, din următoarele considerente.

Potrivit art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat*.

După cum rezultă din materialele cauzei, Scrob Ruslan a fost reținut la data de 28 iulie 2025 de Inspectoratul de Poliție Cimișlia.

Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 17.09.2025, Scrob Ruslan a fost condamnat în baza art.187 alin.(2), lit.e) Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5(cinci) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. La moment cauza se află pe rolul Curții de Apel Sud.

Potrivit Raportului prezentat de către administrația Penitenciarului nr.5-Cahul din 20.11.2025, nr.2462, Scrob Ruslan a fost deținut în Penitenciarul nr.5-Cahul în următoarea perioadă: 27.10.2025- data efectuării raportului, în celula nr.49.

Conform Raportului prezentat de către administrația Penitenciarului nr.13-Chișinău nr.2/13952 din 21.11.2025, Scrob Ruslan a fost deținut în Penitenciarul nr.13-Chișinău în perioada 30.07.2025-27.10.2025, în celulele cu nr.17, 55.

Condamnatul Scrob Ruslan pe parcursul executării pedepsei a sesizat instanța de judecată cu prezenta plângere, invocând pretenții referitor la condițiile de detenție contrare prevederilor art.3 din CEDO pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr.5-Cahul și în Penitenciarul nr.13-Chișinău.

Judecătorul de instrucție, fiind investit cu examinarea plângerii condamnatului, a ajuns la concluzia admiterii acesteia, cu constatarea detenție condamnatului Scrob Ruslan contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.13-Chișinău în perioada 30.07.2025-27.10.2025 și în Penitenciarul nr.5-Cahul în perioada 27.10.2025-03.12.2025 în total pentru 126 zile.

Verificând legalitatea încheierii contestate, Completul de judecată consideră că judecătorul de instrucție întemeiat a ajuns la concluzia de a admite plângerea condamnatului Scrob Ruslan și de a constata încălcarea condițiilor de detenție garantate de art.3 din CEDO, deținerea acestuia în Penitenciarul nr.13-Chișinău în perioada 30.07.2025-27.10.2025 și în Penitenciarul nr.5-Cahul în perioada 27.10.2025-03.12.2025 în total pentru 126 zile.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.*

Conform art.473^2 alin.(1), (2), (3), (5) Cod de procedură penală, *plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat. Plîngerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicațiile altor condamnați, copiile plîngerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.*

În contextul dispozițiilor citate, judecătorul de instrucție întemeiat a constatat că, plângerea condamnatului Scrob Ruslan referitoare la condițiile de detenție contrare art.3 CEDO în Penitenciarele nr.5-Cahul, nr.13-Chișinău este depusă cu respectarea pe deplin a cerințelor de formă și conținut și a termenului stabilit de norma legală.

Potrivit art.473^3 alin.(2), (3) Cod de procedură penală, *sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare. Pentru examinarea*

plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 30 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare.

Iar, art.473^4 alin.(2) Cod de procedură penală prevede că, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum şi de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate.*

La depunerea prezentei plângeri, cât și în ședința de judecată, condamnatul Scrob Ruslan a invocat deținerea sa în condiții contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5-Cahul și Penitenciarul nr.13-Chișinău.

Astfel, întru executarea prevederilor art.473^3 alin.(3) Cod de procedură penală, Penitenciarul nr.5-Cahul și Penitenciarul nr.13-Chișinău au prezentat instanței de judecată câte un raport privitor la condițiile de detenție a condamnatului Scrob Ruslan.

Potrivit Raportului prezentat de către administrația Penitenciarului nr.13-Chișinău din 21.11.2025, condamnatul Scrob Ruslan s-a deținut în Penitenciarul nr.13-Chișinău în perioada 30.07.2025 – 05.08.2025 în celula nr.17 cu dimensiunile ce revine condamnatului 31,6 m^2 și perioada 05.08.2025 – 27.10.2025 în celula nr.55 cu demisiunile ce revine condamnatului 8,8 m^2.

Potrivit Raportului prezentat de către administrația Penitenciarului nr.5-Cahul din 20.11.2025, condamnatul Scrob Ruslan s-a deținut în Penitenciarul nr.5-Cahul începând cu 27.10.2025 - până în prezent (data emiterii încheierii) în celula nr.49 cu demisiunile ce revine condamnatului 4,48 m^2.

Curtea Europeană în practica sa, inclusiv în cauzele contra Moldovei, a statuat că art.3 CEDO consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane sau degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (Mozer c. Moldovei și Rusiei, 23 februarie 2016, cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007). La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența art.3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (cauza Islanda c. Regatul Unit, 18 ianuarie 1978, cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007). Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane. Ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că având în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum și durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005).

Drept urmare, judecătorul de instrucție, apreciind condițiile de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, cât și prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene cu referire la încălcarea art.3 CEDO, întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei

plângerii înaintate de Scrob Ruslan, constatând detenția acestuia contrară art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5-Cahul și în Penitenciarul nr.13-Chișinău.

Analizând argumentele condamnatului Scrob Ruslan, în coraport cu informația reflectată în raporturile prezentate de către Penitenciarul nr.5-Cahul și de către Penitenciarul nr.13-Chișinău, judecătorul de instrucție întemeiat a reținut că administrația instituției penitenciare nu a probat faptul deținerii condamnatului Scrob Ruslan în condiții decente pe toată perioada aflării acestuia în custodia statului, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a dispoziției art.3 CEDO.

De asemenea, nu pot fi reținute ca întemeiate argumentele instituției penitenciare invocate în sensul asigurării minimului necesar de condiții pentru detenția condamnatului Scrob Ruslan, în situația în care nu au fost probate, iar minimul necesar indicat de administrația instituției penitenciare respective, nu corespunde standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman și/sau degradant al deținutului.

Pentru a cădea sub incidența art.3 CEDO, maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate, evaluarea căruia este, prin natura lucrurilor, relativă, și care depinde de toate circumstanțele cauzei, precum durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, vârsta, starea de sănătate a deținutului.

Astfel, evaluarea condițiilor de detenție se face nu doar în baza criteriilor principale, cum sunt suprafața locuibilă cei revine fiecărui deținut și condițiile sanitare, dar și celelalte condițiilor care au influență asupra detenție, cum ar fi nivelul de funcționare a sistemului de aerisire a celulei, sistemul de canalizare, cantitatea și calitatea hranei, accesul și calitatea asistenței medicale, accesul permanent la apă potabilă, inclusiv pentru igiena personală, existența lingeriei de pat, care în Penitenciarul nr.5-Cahul, cât și în Penitenciarul nr.13-Chișinău nu ating pragul minim de suficiență.

Sub aspectul respectării standardelor minime ce vizează spațiul locuibil în care a fost deținut condamnatul Scrob Ruslan în Penitenciarul nr.5-Cahul și în Penitenciarul nr.13-Chișinău, Completul de judecată, analizând raporturile instituțiilor penitenciare, consideră că prima instanță întemeiat a reținut că condamnatul a fost deținut în condiții de supraaglomerare.

Conform raportului întocmit de Ombudsman în rezultatul vizitei la Penitenciarul nr.5-Cahul la 03 septembrie 2019 a fost stabilit că: condițiile materiale de detenţie în tot penitenciarul nu corespund standardelor naţionale şi internaţionale de detenţie; Minorii sunt deținuți în același bloc cu deținuții majori; Există un număr foarte mare de funcţii vacante şi nu există anumite planuri/agende de redresare a acestei situaţii; Asigurarea cu personal medical a serviciului medical al Penitenciarului nr.5 este insuficientă, fapt ce influențează calitatea serviciilor medicale dar şi realizarea dreptului la acces pentru deținuți; Examinarea medicală la intrare în penitenciar se realizează doar în circa 90% cazuri, respectiv şi documentarea leziunilor corporale ori aplicarea controlului radiologie este inadecvată; Calitatea documentării şi evidenţa leziunilor corporale se realizează, dar necesită a fi îmbunătățită; Insuficiența spațiilor medicale pentru amplasarea laboratorului clinico-biochimic, izolatorului medical şi staționarului de zi. Asigurarea controlului asupra implementării adecvate a pachetului comprehensiv de servicii prevenire HIV, inclusiv securitatea ocupațională a personalului; Realizarea instruirii teoretico-practice a personalului penitenciar privind securitatea percheziției (inclusiv asigurarea cu setul individual) şi controlul infecției TB; Utilizarea coridorului serviciului medical ca trecere către birourile amplasate la etajul doi a clădirii şi încălcarea regimului sanitaro-igienic în unitate; Examinarea medicală neconfidențială în prezenţa personalului nemedical şi altor deținuți; Examinarea medicală la intrare şi ieșire din instituție se realizează cu deficiențe; Consimțământul informat la

examinare medicală nu se perfectează; Deținuții angajați la cantină nu totdeauna sunt examinați medical în corespundere cu cerințele sanitare.

Cu referire la starea sanitaro-igienică din penitenciar, în rapoarte s-a făcut trimitere la prestarea serviciilor de deratizare și dezinsectizare cu agenții economici de profil, referindu-se la general, însă instanța de judecată reține că careva schimbării privitor la starea de igienă a celulelor preveniților/condamnaților nu este la nivel, fapt ce în atare situație prin aceste acțiuni se atinge drepturile deținuților la integritatea și sănătatea personală.

La acest segment se notează că, reieșind din conținutul Raportului avocatului poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2020, condițiile materiale a persoanelor deținute în P-5 Cahul au fost în general satisfăcătoare, iar problema supraaglomerării nu persistă, fapt pentru care instanța de fond corect a reținut că aprecierea condițiilor materiale și de supraaglomerare în Raportul vizat este dată sub aspectul în general sunt satisfăcătoare, pe când la caz argumentele petiționarului în ceea ce privește deținerea sa în condiții de detenție contrare art.3 CEDO nu a fost combătută (conform art.473^3 alin.(2) CPP), or aprecierea condițiilor de detenție prin prisma art.3 CEDO, urmează a fi evaluată inclusiv sub aspectul pătrunderii aerului și luminii naturale în celulă, starea igienică-sanitară a celulei, accesul liber la apă, acordarea corespunzătoare a hranei și asistenței medicale, posibilitatea condamnatului să frecventeze diverse cercuri, să folosească biblioteca, timpul său în afara celulei în cazul în care suprafața celulei este mai mică de 4 m.p. per deținut.

Cât privește Penitenciarul nr.13-Chișinău este de menționat, că în mai multe cauze, Curtea a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privința condițiilor precare de detenție în acest penitenciar. Aceasta notează, că în repetate rânduri a constatat încălcarea articolului 3 din Convenție în privința acestui penitenciar (spre exemplu cauza Shishanov c. Moldovei, 15 decembrie 2015, § 127), oricum această problemă sistemică continuă să persiste. Conform punctelor 5, 9, 10, 12, 15 din constatările raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT) privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarului nr.13-Chişinău pe data de 04 ianuarie 2018, Penitenciarului nr.13 constituie, în sine, o sursă de stres care poate duce la intensificarea gândurilor suicidale. Condițiile de detenție în penitenciar nu pot acorda o atmosferă, cât de puțin terapeutică. La momentul vizitei erau deținuți 1070 persoane, adică cu 500 de deținuți mai mult decât numărul maxim admis. Astfel, fiecare deținut beneficiază de suprafață locativă de 2,1 m^2. Geamurile celulelor sunt de dimensiuni mici și nu facilitează pătrunderea luminii solare în celule. Deținuții nu au la dispoziție servicii de salubrizare/spălare a hainelor/lenjeriei, iar administrația penitenciarului nu oferă deținuților lenjeria strict necesară. Alimentarea deținuților este de o calitate nesatisfăcătoare. Există o problemă în asigurarea cu personal medical, ce influențează accesul la servicii medicale a condamnaților, precum şi documentarea pretinselor acte de tortură, tratamente inumane și degradante. Potrivit § 35 din raportul întocmit de Centrul Pentru Drepturile Omului din Moldova în urma vizitei de monitorizare efectuate la data de 22 decembrie 2014 la Penitenciarul nr.13-Chișinău, drept cauze ale unor condiții detenție au fost stabilite: suprapopularea celulelor – în marea majoritate a celulelor erau plasate un număr ridicat de persoane; starea igienică nesatisfăcătoare în spațiile de detenție – veceurile sunt situate imediat lângă paturile de dormit și sunt despărțite de restul celulei de o portieră; dotarea cu saltele cu un grad avansat de uzură, rupte și murdare – toate persoanele plasate au menționat că își schimbă lenjeria prin intermediul rudelor, neavând acces la spălătoria centralizată a penitenciarului, deținuții sunt nevoiți să-și spele și să usuce hainele în celulă sau în boxe de plimbări, pe funii agățate haotic, ceea ce ridică nivelul umidității și mirosul neplăcut în celulă; starea insalubră generală din multe celule.

Astfel, administrația instituțiilor penitenciare nu a prezentat probe care să dovedească faptul deținerii condamnatului în condiții decente pe toată perioada aflării acestuia în custodia statului, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a dispoziției art.3 CEDO. Mai mult ca atât, Penitenciarul nr.5-Cahul și Penitenciarul nr.13-Chișinău nu au prezentat dovada înlăturării deficiențelor, chiar și parțial, stabilite de Consiliul pentru prevenirea torturii, cât și cele indicate în încheierile anterioare.

Drept urmare, prima instanță, luând în considerare condițiile tehnice și sanitare-igienice ale celulelor, în care a fost deținut condamnatul, întemeiat a ajuns la concluzia că dificultățile cu care s-a confruntat Scrob Artiom pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.5-Cahul și în Penitenciarul nr.13-Chișinău au depășit nivelul de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 al Convenției, fiind suficiente pentru a constata încălcările admise în instituția penitenciară respectivă.

Cu referire la starea sanitaro-igienică din Penitenciarul nr.5-Cahul și în Penitenciarul nr.13-Chișinău, în raport s-a făcut trimitere la prestarea serviciilor de deratizare și dezinsectizare cu agenții economici de profil, referindu-se la general, însă instanța de recurs reține că schimbările privitor la starea de igienă a celulelor condamnaților nu este la nivel, fapt ce în atare situație prin aceste acțiuni se atinge drepturile deținuților la integritatea și sănătatea personală.

În susținerea raționamentelor expuse, Curtea Europeană a notat că, la examinarea unor astfel de plângeri, sarcina probațiunii îi revine autorității în custodia căruia se află ori s-a aflat persoana, însă în asemenea situații, alegațiile despre relele tratamente contrare art.3 al convenției, trebuie să se bazeze pe probe corespunzătoare. Pentru a aprecia aceste probe, Curtea Europeană aplică, de obicei, standardul probațiunii ”dincolo de orice dubiu rezonabil” (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 19 ianuarie 1978, cauza Boicenco c. Moldovei, 11 iulie 2006, cauza Breabin c. Moldovei, 07 aprilie 2009, cauza Gurgurov c. Moldovei, 16 iunie 2009). O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială (cauza Gorobeț c. Moldovei, 11 octombrie 2011).

Drept urmare, Completul de judecată constată că condițiile sanitare și igienice în care a fost deținut condamnatul Scrob Ruslan în Penitenciarul nr.5-Cahul în Penitenciarul nr.13-Chișinău, indicate în plângerea sa, și susținute în ședința de judecată, nu corespund standardelor minime, prevăzute în acest sens de legislația națională și internațională, motiv din care situația de fapt invocată de condamnat își găsește pe deplin confirmarea. Pe asemenea raționamente, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia constatării încălcării prevederilor art.3 din CEDO, referitor la condițiile de detenție în Penitenciarul nr.13-Chișinău în perioada 30.07.2025-27.10.2025 și în Penitenciarul nr. 5 Cahul în perioada 27.10.2025-03.12.2025 în total pentru 126 zile.

Completul de judecată reține că, la înaintarea recursului, nu s-a făcut referire la nici unul din temeiurile pentru recursul prevăzut de art.444 alin.(1) Cod de procedură penală. Analizând încheierea judecătorească, din oficiu, instanța de recurs nu a constatat erori de drept comise de către judecătorul de instrucție la examinarea cauzei în prima instanță pentru a interveni în soluția adoptată.

Generalizând cele descrise în prezenta decizie, Completul de judecată respinge ca neîntemeiate argumentele Penitenciarului nr.5-Cahul, invocate în recursul depus împotriva încheierii judecătorului de instrucție.

Pornind de la constatările notate, Completul de judecată conchide de a respinge recursul administrației Penitenciarului nr.5-Cahul, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Călăuzindu-se de prevederile art.447-449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se respinge recursul administrației Penitenciarului nr.5-Cahul.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 decembrie 2025, în cauza la plângerea condamnatului Scrob Ruslan împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova cu privire la condițiile de detenție.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată **Evgheni Bancov**

Judecătorii **Inga Gorlenco**

Andrei Scripcenco